

Szakmai tematika Témanap – Néprajz, ipartechnika történet

"Művészetek - régiségek" - Tanórán kívüli ismeretközvetítés és kompetenciafejlesztés a Rómer Flóris Múzeumban című projekt
EFOP-3.3.2-16-2016-00273

1. A tevékenység neve

Témanap – Néprajzi tematikájú témanap általános iskoláknak

A Rómer Flóris Művészeti és Történelmi Múzeum Cserépkályha-történelmi gyűjteménye segítségével a magyar népi kultúra, de kiemelten az agyagipar sokoldalú, komplex megismerése egy-egy gyermekcsoport számára. A tudnivalók feldolgozásához kreatív kézműves- ill. iparművészeti foglalkozások is társulnak, lehetővé téve az élményszerű, tapasztalati úton való ismeretszerzést.

2. A tevékenység céljának megnevezése, a fejleszteni kívánt készségek leírása

A foglalkozások célrendszere:

- a kályhatörténelmi gyűjtemény és archívumok megismertetésével a nemzeti kultúra értékeinek átadása, a műveltség, a tudás megszerzésére való törekvés kialakítása,
- **a résztvevő tanulók egyéni képességeinek megfelelő fejlesztés, a személyiség komplex fejlesztése, sokoldalú kompetenciafejlesztés**
- a foglalkozások során a szociális hátrányok kompenzálása, az esélyegyenlőség biztosítása.

A fejleszteni kívánt készségek:

- a befogadó, megismerő, alakító képességek,
- a problémafelismerés, megoldás készsége,
- a vizuális önkifejezés és az alkotás készségének kialakítása, a kreativitás fejlesztése,
- képi-plasztikai kifejezőképesség,
- komponáló képesség,
- térbeli tájékozódó- és rendezőképességek,
- a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodása és annak képi kifejezése
- a gyermekek tér-, forma- és színeképzetének gazdagodása,
- a képi gondolkodás fejlődése
- esztétikai érzékenység, szép iránti nyitottság, igényesség kialakítása

3. A célcsoport leírása

Elsősorban az általános iskola 5-8. osztályos tanulói az élményszerű, játékos ismeretszerzés igényével érkeznek a foglalkozásokra. A résztvevők átlagos vizuális tehetséggel rendelkező gyerekek. A csoportok létszáma minimum 20 fő.

4. A tervezett alkalmak száma, a tevékenység időtartama

A néprajzi témanap foglalkozásokra félévente 3 alkalommal kerül sor. A tevékenység időtartama alkalmanként 3 óra.

5. A tevékenység munkaerőigénye

A foglalkozások vezetését minden esetben szakirányú ismeretekkel, képzettséggel és pedagógiai gyakorlattal is rendelkező szakemberek vezetik. A program megvalósítói: néprajzos muzeológus és kreamikus vagy fazekasoktató.

6. A tevékenység módszertanának leírása

A foglalkozások minden esetben az élményszerű ismeretszerzési lehetőségét megteremtve, a gyermekek érzelmeinek kifejezésére alkalmas módon, a múzeumi tárgyak/fotográfiák motivációs hatását felhasználva valósulnak meg.

7. A tevékenység eszközigényének leírása

A foglalkozások a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum Cserépkályha-történeti Kiállításának oktatótermében kerülnek lebonyolításra.

- Szükséges bútorok: 5 darab asztal, 25 darab összecsukható szék rendelkezésre áll.
- Kerámiaégető kemence – korábbi TÁMOP pályázat keretében az iskolai - kerámiaszakkör és műhelyfoglalkozás lebonyolításához vásárolva rendelkezésre áll.
- Projektor és vetítővászon rendelkezésre áll. Szakmai anyagok vásárlására van szükség az alkotótevékenység megvalósításához.

8. A tervezett tevékenység időbeni bontása :

Témanap 1.

	Téma	Az alkalom leírása	Alkotó tevékenység	Időbeli bontás
1.	A tűz, a tüzelőanyagok és a tüzelő berendezések;	Elméleti bevezetés: Irinyi előtt és után. A nyílt és zárt tüzelők projektoros vetítés	Előadás keretében, interaktív módon, új ismeretek elsajátítása.	45 perc
2.	Szünet	Felkészülés a kézműves foglalkozásra	Étkeztetés	15 perc

3.	Plasztikus formák készítése gipszsablon segítségével	Előre elkészített gipsz sablonok felhasználásával, minta kialakítása karcolással, véséssel.	Motívumgyűjtés az állandó kiállítás anyagából. mintatervezése papírlapon, majd a minta átvitele a gipsz felületre.	45 perc
4.	Mintázási feladat	Agyaglap nyújtása lapmángorlón. Sablonok alapján, az egyes elemek kivágása.	Sík elemek illesztése. Arány, forma szempontok alkalmazása.	25 perc
5.	Mintázási feladat	Rátét elemek ragasztása. mintázási módok alkalmazásával.	Rátétes, vájt, karcolt technikák alkalmazása. Nyers retusálás.	25 perc
6.	Festészeti feladat	Az előadásban elhangzott néprajzi hagyományok ismerete alapján, a festészet technikai szabályait betartva díszíti a felületet.	A felületet ecsettel, írókával különböző színű engóbok alkalmazásával díszíti.	25 perc

Témanap 2.

	Téma	Az alkalom leírása	Alkotó tevékenység	Időbeli bontás
1.	Fazekasok és kályhások; a kerámia.	Elméleti bevezetés: Tálas-korsós-fazekas Anyagok és formák A cserépkályhás szakma projektoros filmvetítés	Előadás keretében, interaktív módon, új ismeretek elsajátítása.	45 perc
2.	Szünet	Felkészülés a kézműves foglalkozásra	Étkeztetés	15 perc
3.	Egy teljes síkcsempe elkészítése	Az agyag előkészítése után, agyaglap készítése lapmángorlón.	Egyenletes vastagságú agyaglap kialakítása, méretek figyelembe vételével.	45 perc
4.	Mintázási feladat	Előre elkészített negatív gipszformába való préselés. Agyag előkészítése után fülhúzó prés használatával, rumpf készítése.	A préselés technikájának szakszerű kivitelezése, ügyelve az egyöntetűsége. A prés használatával a rumpf kialakítása.	25 perc
5.	Illesztési feladat	Sík csempelap és rumpf illesztése.	Az illesztés szabályainak alkalmazása, segédeszközök, használatával.	25 perc

6.	Díszítési feladat	Gipszminta másolat használatának alkalmazásával rátétes minta készítése.	Préselés, és illesztés technikájának alkalmazása.	25 perc
----	--------------------------	--	---	---------

Témanap 3.

	Téma	Az alkalom leírása	Alkotó tevékenység	Időbeli bontás
1.	Stílusok és korszakok - Napjaink fűtőberendezései és az alternatív energiák	Elméleti bevezetés: természetes, fosszilis és termikus energiák tüzelőberendezések változása az energiahordozók függvényében projektoros vetítés	Előadás keretében, interaktív módon, új ismeretek elsajátítása	45 perc
2.	Szünet	Felkészülés a kézműves foglalkozásra	Étkeztetés	15 perc
3.	Öntési feladat	Az öntés technikai folyamatának ismertetése. Öntő gipszforma előkészítése. Az egyes elemek összerakása. A gipszforma előkészítése az öntéshez. Öntőmassza bekeverése, beállítása.	Megfelelő sűrűségű, levegőmentes öntőmassza bekeverése. A kis kályhacsempe öntőforma egyes részelemeinek pontos illesztése.	45 perc
4.	Öntési feladat	Öntési folyamat kivitelezése. Az elhangzott ismeretek alkalmazásával.	Az öntőmassza egyenletes beeresztése az öntőformába.	25 perc
5.	Öntési feladat	A megfelelő falvastagság kialakítása.	Szükséges után öntés, a falvastagság folyamatos figyelésével. A megfelelő falvastagság kialakulása után, a felesleges massa kiöntése. Szikkasztás.	25 perc
6.	Öntési, retusálási feladat	Az öntő gipszforma szétszedése, öntött kis kályha kiemelése és retusálása.	Szikkasztás után, a gipszforma óvatos levétele az elkészült kis kályhaformáról. Szükséges retusálási munkák elvégzése a felületen.	25 perc

9. A tevékenység kimenete

A program megvalósulásához az általános iskola felső tagozatai esetében minimum 20 tanuló részvétele szükséges. A partner iskola a múzeumi foglalkozáson készült gyermekmunkákat az iskolában bemutatja/kiállítja, a szülők és a többi gyermek és kolléga számára érthetővé teszi.

10. A tevékenység sikeres megvalósításával elérni kívánt eredmények leírása

- Néprajzi ismeretek elsajátítása és vizuális tapasztalatok szerzése az életkornak megfelelően.
- A foglalkozásokon felhívjuk a gyermekek figyelmét a környező valóság esztétikai szépségeire, valamint arra, hogyan lehet ábrázolni – rajzolni, festeni, mintázni – azokat az élményeket, tárgyakat, személyeket, jelenségeket, amelyek számunkra érdekesek, fontosak, örömet okoznak. Ezzel fejlesztjük képi gondolkodásukat és segítjük őket az alkotás örömeinek megtapasztalásában.
- Az ábrázolás és önkifejezés megszerettetése mellett célunk a gyerekek megfigyelőképességének, szín- és formaérzékének, díszítőkészségének, a képi-plasztikai-konstruáló kifejező-képességeinek kibontakoztatása.
- Célunk továbbá a múzeum mint sokszínű kulturális tér elfogadtatása, megszerettetése a gyermekekkel, a "látogatóvá nevelés".

2018. 02. 15.